

Saarde Sõnumid

Nr 8 (246) 29. september 2023

Ristiküla Pärimuspäev ja aida avapidu üheskoos

16. septembril toimus Ristikülas Pärimuspäev, mille raames käis külalisi nii ligidalt kui kaugemalt. Ehkki ait on veel ilma katusetä, siis pidu sai peetud kenasti. Ka ilmataadiga oli sõlmitud kokulepe, et kui kaks päeva enne üritust otsustas ta tekitada meile platsile basseini, siis selle järgselt kosutab ta meid päikese ning sooja ilmaga. Aidaesine oli sügiseselt, ent õdusalt dekoreeritud ning vastavalt esinejale kohandatud, ka pealtvaatajad said tunda end mugavalt (kui muidugi õhtune sääskede rünnak välja arvata). Lastele oli kujundatud oma nurgake, kus sai joonistada, mudaköögis võlujooke valmistada ning küülikute ja kanadega sõbrustada. Päevajuhiks oli Önnela Teearu, kes avas peo Kilingi-Nõmme muusikakooli rahvamuusika kollektiividega, vahelalaks tantsisid Surju Sõbratarid. Lisaks sellele, et tantsijad olid ise imeilusad ning tantsud täitsid platsi, sillerdasid nende kaunid rahvarõivad päikese käes nii, et kogu plats lõi särama. Oma osa aida avapool andsid ka Patlased. Peagi astus rahva ette Piret Päär, kes lisaks enda vahvatele juttudele pühendas Ristikülale uue loo seoses sellega, kuidas meile jõuda.

Eesti maarahva toidulauast läbi aastaringi kõnelesid Inge Sipelga ja Kersti Kaas, kes sõitsid kohale C.R. Jakobsoni Talumuuseumist. Nendega paralleelselt said avapaugu ka töötoad: korduvkasutatava poekoti meisterdamine pakutrüki tehnikas (viis läbi Saarde Käsitöökodus), väikekandle mängimine (Kristiina Välja) ning vikati töötuba (Veiko Tugedam ja Aare Teearu). Tiina Kuum oli kohal oma kaunites rahvariides ning kaasa toonud ka mõned komplektid Saarde rahvarõivaid, ehteid, kindaid ja peakatteid, mida külalistele tutvustas. Kui päike hakkas juba madalamalt paistma, esines Häädemeeste huviteater enda etendusega „Minu emaema ol'li minu emal seda lugu rääkinu, ema rääkis minul' ja mina sinul vanemate pärandust,“ mis sobis aidaesisele ideaalselt – seda nii miljöös kui temaatikas.

Õhtut jäi lõpetama kohalike poolt armastatud Udo bänd. Kogu pärimuspäev oli sisutihe ning hinnanguliselt käis meil külas umbes 150 inimest, lisaks esinejad, keda oli 70 ringis. Oleme tänulikud kõigile kohaletulnutele ja esinejatele, kes aitasid aida ellu äratada. Tore oli kohata ka Pärnu Postimehe ning Romantilise Rannatee esindajaid! Et selline pidu saaks toimuda, panid enda öla alla KULKA, Saarde vald, Kilingi-Nõmme klubi ning MTÜ Ristiküla Külaselts. Kes teab, ehk kohtume juba uuel aastal Ristiküla aida juures järgmisel pärimuspäeval?

Ruta Kuusk

Fotod: Kalju Sarapu

Surju Sõbratarid

Kersti Kaas C.R. Jakobsoni Talumuuseumist

Piret Päär jutuhoos

Tiina Kuum

Vikati töötuba – Aare Teearu

Saarde Vallavolikogu istungil

Saarde Vallavolikogu istung toimus 21.09.2023 Kilingi-Nõmme klubis.

Istungil osales 14 volikogu liiget. Istungi päevakorras oli 11 punkti.

1. Vallavanemaks valiti Raivo Ott;
2. määrati vallavanema töötasu ja soodustused;
3. kinnitati vallavalitsuse liikmete arv ja struktuur;
4. nimetati ametisse vallavalitsuse palgaline liige, määrati palgalisele valitsuse liikmele töötasu ja soodustused;
5. otsustati vallavalitsuse liikmele hüvitise maksmine ja määrati selle suurus;
6. kinnitati vallavalitsuse liikmed;
7. kehtestati vallavalitsuse (ametiasutuse) struktuur ja teenistuskohade koosseis ning tunnistati kehtetuks Saarde Vallavolikogu 17.02.2022 otsus nr 37 „Saarde Vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohade koosseisu kehtestamine“;
8. tunnistati kehtetuks Saarde Vallavolikogu 17.10.2018 määrus nr 30 „Saarde valla eelarvest mittetulundustegevuseks toetuse andmise kord“;
9. otsustati Saarde valla tunnustuste andmine;
10. otsustati lõpetada Saarde Vallavolikogu 17.10.2018 määruse nr 28 “Saarde valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2018-2028” muutmine 1. lugemine ning suunata eelnõu avalikustamisele;
11. jagati informatsiooni.

Istungi ülekannet saab järele vaadata aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=qyQX26XmIvo>

Kõigi Saarde Vallavolikogu otsuste, määruste ja protokollidega on võimalik tutvuda Saarde valla dokumendiregistris, mille leiate veebilehelt www.saarde.ee. Vallavolikogu määrused avaldatakse ka elektroonses Riigi Teatajas www.riigiteataja.ee.

Saarde Vallavalitsuse istungitel

17. augustil toimunud istungil

1. Kinnitati Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi hoolekogu koosseis.
2. Kiideti heaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuse kasutamise kohta esitatud seitsme projekti aruanded.
3. Kinnitati riigihanke nr 267781 „Soojusenergia ostmine“ tulemused.
4. Otsustati reservfondist raha eraldamine.
5. Kinnitati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära maksmine – anti viis sellekohast korraldust.
6. Otsustati koduteenuse osutamine.
7. Otsustati toetuste maksmine – anti kuus sellekohast korraldust.
8. Otsustati sundvalduse seadmine Seltsimaja tee kinnistule.
9. Otsustati Tammemäe katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
10. Otsustati heaks kiita Surju Hooldekodu „Videvik“ juhataja ning Surju Rahvamaja kultuurikorraldaja-noorte juhendaja ametikohale esitatud kandidaadid ning nad ametisse nimetada.
11. Arutelud jooksvates küsimustes.

22. augustil toimunud istungil

1. Kinnitati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära maksmine.
2. Otsustati toetuse maksmine.
3. Otsustati Hudsoni katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
4. Otsustati Savi tn 5 katastriüksuse maa sihtotstarbe muutmine.
5. Anti luba ülemäärase müra

ja valgusefektide tekitamiseks.

6. Otsustati mittetulundustegevuse toetuse eraldamine.

30. augustil toimunud istungil

1. Otsustati edastada volikogule määruse eelnõu „Määruse kehtetuks tunnistamine“.
2. Kiideti heaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuse kasutamise kohta esitatud kahe projekti aruanded.
3. Kinnitati enampakkumise tulemused – anti kaks sellekohast korraldust.
5. Otsustati korraldada enampakkumine vallavara võõrandamiseks.
6. Otsustati korraldada enampakkumine vallavara võõrandamiseks.
7. Kinnitati läbirääkimistega kinnistu kasutusse andmiseks pakkumise korraldamise tulemused.
8. Otsustati määrata täisealise isikule hooldaja ja hooldajatoetus.
9. Tunnistati kehtetuks vallavalitsuse 17.08.2023 korraldus nr 2-3/402 „Väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära maksmine“.
10. Kinnitati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära maksmine – anti kaks sellekohast korraldust.
11. Otsustati Järve tänava katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
12. Otsustati Kalmistu katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
13. Otsustati Lodja metskond 6 katastriüksuse, Lodja metskond 87 katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
14. Otsustati Pärnu tänav L2 katastriüksuse jagamine,

sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.

15. Otsustati kinnisasjade piiride muutmine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
16. Otsustati Vanausse katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
17. Otsustati Väike-Ilvese katastriüksuse jagamine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
18. Anti kolm kasutusluba.
19. Anti kolm ehitusluba.
20. Kinnitati ja anti projekteerimistingimused – anti kolm sellekohast korraldust.
21. Otsustati juubelitoetuste maksmine.
22. Otsustati lasteaia kohatasu maksmise garanteerimine.
23. Otsustati toetuse maksmine.

6. septembril toimunud istungil

1. Väljastati välireklaami paigaldusluba.
2. Otsustati üürilepingute muutmised, sõlmimised ja pikendamised – anti kuus sellekohast korraldust.
3. Muudeti Saarde Vallavalitsuse 17.08.2023 korraldust nr 401 „Väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära maksmine“.
5. Määrati rahaliste tehingute tegija.
6. Otsustati toetuste maksmine – anti kaks sellekohast korraldust.
7. Kinnitati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäära maksmine – anti kaks sellekohast korraldust.
8. Otsustati Pärnu tn 32 katastriüksuse maa sihtotstarbe muutmine.
9. Otsustati Saarde Vallavalitsuse tänukirja andmine.

10. Kinnitati ja anti projekteerimistingimused – anti kaks sellekohast korraldust.

11. Anti kolm kasutusluba.
12. Anti kolm ehitusluba.
13. Anti luba ülemäärase müra ja valgusefektide tekitamiseks.
14. Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu „Vallavalitsuse (ametiasutuse) struktuuri ja teenistuskohade koosseisu kehtestamine“.
15. Otsustati esitada volikogule määruse eelnõu „Saarde Vallavolikogu 17.10.2018 määruse nr 16. „Saarde valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2018-2028“ muutmine.“
17. Arutelud jooksvates küsimustes.

18. septembril toimunud istungil

1. Anti ehitusluba.
2. Otsustati toetuste maksmine – anti kolm sellekohast korraldust.
3. Üürilepingu sõlmimine.
4. Kinnitati riigihanke nr 269027 „Kaskealuse silla remont“ tulemused.
5. Anti korraldus koostöökokkulepete sõlmimiseks huvihariduse toetamiseks Pärnu linnas.
6. Otsustati õppetasu vähendada Kilingi-Nõmme Muusikakoolis – anti kolm sellekohast korraldust.
7. Otsustati Surju Kooli lasteaia ajutine sulgemine.
8. Arutelu Kolme koolimaja jooksu üritusel kiiruse piiramiseks.

Vallavalitsuse istungite protokollidega ja juurdepääsupiiranguteta korraldustega on võimalik tutvuda Saarde valla dokumendiregistris, mille leiate veebilehelt www.saarde.ee.

OLED OODATUD KAASA RÄÄKIMA!

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi avalik arutelu Saarde vallas:

5. oktoobril kell 17.30-19.00 Kilingi-Nõmme klubis (Pärnu mnt 73)

Võimalus avalikel aruteludel osalemiseks on ka veebikeskkonnas MS Teams. Rohkem informatsiooni leiate aadressil www.liivielekter.ee. Planeeringuga kavandatud elektriühendus on vajalik, et Liivi lahe meretuulepargis toodetud elekter jõuaks maismaale põhivõrku. See tähendab elektriühenduse rajamist kas Audru, Sindri või Kilingi-Nõmme alajaama. Lõpliku asukohta välja valitud ei ole.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja mõjude hindamise programm määratleb:

- planeeringu eesmärgi,
- annab ülevaate üldistest põhimõtetest, millest edaspidises planeerimisprotsessis lähtuda,
- koondab peamised lahendatavad ülesanded,
- kaardistab vajalikud uuringud ning määratleb eeldatavad mõjud, mis elektriühenduste rajamisega kaasneva võivad.

Planeeringu koostamist korraldab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Utilitas Saarde tuulepargi avamine

15. septembril 2023 avati üheksast tuulikust koosnev Saarde tuulepark, mille eeldatav aastatootang 135 GWh teeb sellest Eesti tootlikuima tuulepargi.

Parki paigaldatud Vestase V150 tüüpi tuulikud on 4,3 MW võimsusega ja tuulepargi koguvõimsuseks on 39 MW. Tegu on moodsaima tuulepargiga Eestis. Võrreldes näiteks 10 aastat tagasi rajatud tuulikutega suudavad uued 230-meetrise tipukõrgusega tuulegeneraatorid toota ühe tuuliku kohta pea kaks korda rohkem energiat.

Kilingi-Nõmmest on lähim tuulik üle 10 km ja Tihemetsa alevikust üle

5 km kaugusel. Tuulepargi ehitustöid tegid Nordecon Betoon, Verston ja Connecto ning koostöös Eleringiga rajati tuulepargile uus alajaam. Utilitas investeeris Saarde tuulepargi raja-

Tuuliku käivitamine. Foto: Kadri-Aija Viik

misle üle 60 miljoni euro. Kontsern omab kaht tuuleparki Lätis koguvõimsusega 79 MW ning jätkab taastuvenergia tootmisvõimsuste arendamist nii Eestis, Lätis kui ka Leedus.

UUED TÖÖTAJAD

Surju Rahvamaja kultuurikorraldaja-noorte juhendaja

Alustasin augusti lõpus tööd Surju Rahvamajas kultuurikorraldaja-noorte juhendajana. Saarde vallaga olen seotud olnud sünnist saati, olles pärit Tihemetsast ja lõpetanud Tihemetsas põhikooli. Viimased 20 ja peale aastat olen elanud Surjus. Mulle algusest peale meeldis see, kui äge kogukond Surjus on. Inimesed on sõbralikud, toetavad üksteist ning hoiavad kokku. Ma olen saanud varasemalt kogukonna arengusse panustada kahel korral Surju vallavolikogu liikmena ning koostöös külaseltsiga mõne ürituse korraldamisel. Olen lõõnud kaasa erinevates ringides, sh tantsisin üle 15 aasta rahvatantsurühmas Surju Sõbratarid. Kultuurikorraldaja-noorte juhendaja kohale ajendas mind kandideerima Surju inimeste poolt tulnud ettepanek ning nüüd on mul taas võimalus panustada Surju kogukonna vaba aja sisustamisse oma uues rollis.

Gümnaasiumihariduse sain Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumis, selle järel omandasin rakenduskõrghariduse Tartu Ülikooli Pärnu kolledžis ning magistrakraadi Tartu Ülikoolis. Minu karjäär on varasemalt olnud 17 aastat seotud kõrgharidusega, mil töötasin õppejõu, juhendaja ja osakonnajuhina. Paar aastat tagasi otsustasin teha kannapöörde ning jätsin varasema karjääri ja olen täiendanud ennast terapeudiõppes ning mento-

Liis Juust

rina. Julge suhtlejana naudin töötamist inimestega ja inimeste heaks.

Rahvamajas on plaanis jätkata erinevate ürituste korraldamist ja pakkuda uusi võimalusi. Kindlasti kuuluvad nende hulka tantsuõhtud, teatrietendused, kontserdid, üritused lastele, erinevad ringid jne. Plaanis on arendada välja kohtumiste sari, kus on võimalus erinevatel teemadel ennast täiendada. Rahvamaja ruume on võimalik rentida erinevate ürituste korraldamiseks. Rahvamajas jätkab septembri teisest poolest Surju Noortetuba, kuhu on võimalus panustada pakkudes lastele põnevaid kohtumisi või tege-

vusi. Üks armas inimene on ennast vabatahtlikuks juba pakkunud. Suur aitäh talle! Toimuva kohta hakkab järjest infot lisama Surju Rahvamaja Facebooki lehele. Arendamisel on uus rahvamaja koduleht. Hetkel on üritustest paigas 5. oktoobril kell 11.00 rahvusvahelise eakate päeva raames toimuv kontsert. Eelinfona toon välja, et tantsukingad võib valmis panna oktoobri lõpuks. Üritusi on tulemas järjest ka novembris ja detsembris.

Ma olen väga tänulik paljudele Surju elanikele, kes on jaganud Facebooki küsitluses oma ootusi, mõtteid ja ettepanekuid, mida võiks Surju Rahvamajas korraldada ja pakkuda. Ma olen saanud kinnitust ja täiendusi mitmetele ideedele ning hakkab järjest võimaluste piires neid ellu viima. Väga on oodatud pakkumised inimestelt, kes ise sooviksid midagi huvitavat rahvamajas ette võtta ning koostööd teha. Rõõm on inimeste üle, kes on pakkunud end vabatahtlikuna noortele töötubasid läbi viima. Surju inimesed on ägedad ja usun, et koostöös loome imelisi sündmusi ja ettevõtmisi!

Minuga saab ühendust Facebookis Surju Rahvamaja või minu isikliku konto kaudu, emaili aadressil rahvamaja@saarde.ee või telefonil +372 5343 4653.

Kohtumiseni Surju Rahvamajas!

Liis Juust

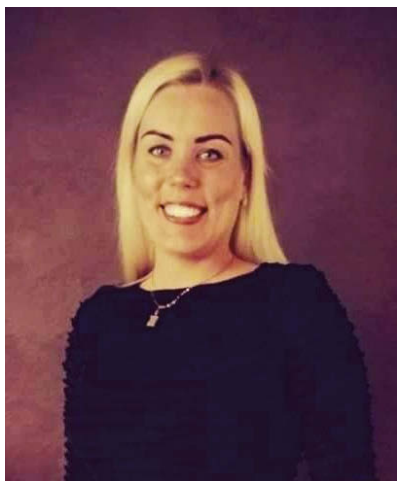
Lastekaitsetöötaja

Tere, mina olen Eve Lindoja. Olen kolme lapse ema ja elan Pärnus. Lapsepõlves elasin Karksi-Nuias ja tihti sai läbi sõidetud Kilingi-Nõmmest, seega on linnake mulle tuttav. Vabal ajal meeldib tegeleda aianduse ja tervisespordiga.

Lõpetasin 2008. a Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži sotsiaaltöö korralduse eriala. Enne seda õppisin mitmes kutsekoolis, kus omandasin aianduse, ettevõtluse ja vanglaametniku erialad.

Oman pikaagest töökogemust erinevates omavalitsustes sotsiaaltööspsialistina, sotsiaalnõunikuna; sotsiaalnõustajana koolis ja Pärnu vanglas.

Saarde Vallavalitsusse kandidee-

Eve Lindoja

risin lastekaitsepsialisti ametikohale, kuna pikalt pere pesamunaga

kodus olles tekkis suur soov erialasele tööle naasta. Mul on hea meel, et mind siin omavalitsuses lahkesti vastu võeti – töökaaslased on ühtehoidvad, toredad – tekkis kohe tunne, et olen sattunud heasse kollektiivi.

Minu tööks lastekaitsepsialistina on seista lapsi puudutavates küsimustes nende heaolu, õiguste ja huvide eest. Minu poole võib pöörduda mistahes lapsi puudutavatel teemadel. Olen kokku puutunud erivajadustega lastega, tugiisikutööga, asendushoolduse ja eestkoste temaatikaga. Iga loo puhul leiame võimalused välja selgitada lapse ja pere vajadused, toetusmeetmed, lahendused.

Surju hooldekodu juhataja

Olen Kadri. Elan Uulu külas, meie peres kasvab kolm poega. Vabal ajal tegeleme koos motospordiga, lisaks õpin Pärnu kolledžis sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni erialal.

Surju hooldekodu hakkas mulle meeldima hetkest, kui tuln praktikale ja alates 2021. aastast töötan siin tegevusjuhendajana. Selle aasta augustist alates olen Surju hooldekodu juhataja.

Hooldekodu juhatajana pean tähtsaks säilitada kvaliteetne teenus ja hea töökeskkond töötajatele.

Kadri Merivälja

Olen õppinud paremini kuulama, nägema ja hindama vanurite vajadusi ja soovide. Iga inimene on oma looga, iseloomuga ja sooviga, ning kõikidesse tuleb suhtuda austusega. Hoolekandeesutusse tulevad inimesed enamasti kõige hapramas olekus, seetõttu soovin, et suudaksime meeskonnaga sellisel hetkel olla toeks. Pean oluliseks suhtlust hoolealustega, lähedastega ja töökaaslastega, meeskonnatööd.

Oktoobrist alustavad taas tugigrupid lastega peredele

Mul on taas rõõm teid kut- suda tugirühmadesse, mis on riigi poolt tellitud ja Euroopa Sotsiaalfondi poolt rahastatud. Osalema on oodatud kõik eestkostjad, hoolduspered ja lapsendajad ning pered, kes ootavad last perre. Tugigrupi eelised on järgmised:

- rühmaliikmed saavad vahetada probleemide lahendamise kogemusi ning mõista, et nende olukord ja probleemid ei ole ainulaadsed;
- tugirühm võimaldab liikmetel näha iseenast ja oma probleeme erinevast vaatenurgast;
- rühmasisene suhtlemine loob sarnasesse olukorda

sattunud inimeste vahel ühtsustunde, mida ei ole võimalik saavutada individuaalse töö meetoditega.

Oktoobris eesti keeles toimuvad tugigrupid: Tallinna Lastekodu poolt korraldatav tugigrupp Pärnumaa peredele „Perede enesehoid“, 19.10.2023 kell 16-19, asuko- has Rääma 40b, Pärnu (Põn- nila lastehoid).

Lisainfo ja registreerimine: Heidi Rätsep, heidi@caritas.ee, +372 5568 8080.

Uus kunstiteos linnas

Tanel Šubin: Käisin sel suvel Raikküla Suurjärve ääres. See asub Läti territooriumil ja selleni jõudmine on päris keeruline. Päris pikk maa tuli läbi võsärägastiku trügida, lisaks eksisin ära ka. Aga järveni jõudes tundsin heameelt – õhtu oli imeliselt soe ja vaade muinasjutuline. Jäin sinnasamasse ööd veetma, kuid mingil hetkel hakkas kõhe, sest mingi metsloom

häälitseis pimeduses pikalt ja kaeblikult. See tuletas meelde lastefilmi „Laaneta-guse suvi“. Film on ju täiesti kohalik, üles võetud meie vallas Talil ning sellest hetkest saigi alguse idee järgmiseks maaliks.

Kõik huvilised saavad seda nüüd imetleda endise Sassi poe nurga taga, bussijaama platsi sissesõidul oleva pisikese hoone seinal.

**KILINGI-NÕMME GÜMNAASIUMI
VILISTLASTE KOKKUTULEK**
LAUPÄEV, 21. oktoober 2023

13.00-22.00 REGISTREERIMINE KOOLIMAJAS
13.00-16.30 külalusteks avatud kõik klassiruumid

**13.00-14.30 JALUTUSKÄIK KALMISTUL JA KÜÜNALDE
SÜÜTAMINE ENDISTE ÕPETAJATE KALMUDEL**
14.00 Mälestushetked Saarde Katariina kirikus
12.00-16.30 Korvpalliturniir spordihoones

17.00 AKTUS KOOLI AULAS
18.30-19.00 VK Githa võimlejate ja vilistlasrühma
esinemine spordihoones
19.00-23.00 Raefoto pildistudio

**20.00-00.00 PIDU KOOLIMAJAS, MEELEOLU LOOB
ANSAMBEL C-DUUR**
Kokkutulekule registreerimine kooli kodulehel
www.kilingi.edu.ee
või kooli kantseleis tel 4492264 või kokkutuleku päeval kohapeal.

**23.00-03.00 KOKKUTULEKU JÄTKUPIDU
KILINGI-NÕMME KLUBIS (10.- SULARAHAS)**

**VILISTLASTE KOKKUTULEKU
REGISTREERIMISE INFO**

Kokkutulekule registreerimine kooli kodulehel
www.kilingi.edu.ee
või kooli kantseleis tel 4492264 või
kokkutuleku päeval kohapeal.

Eelregistreerimisel osavõtutasu 20€.
21. oktoobril kohapeal 25€ (sularahas).

Tasumine ülekandega (kuni 19. oktoober 2023)
saaja: Saarde vallavalitsus
a/a: EE972200221011807958
summa: 20 €
selgitus: registreerimistasu, vilistlase nimi, lend

**1.-25. lennu lõpetajate ja endiste õpetajate
osalus on tasuta.**

Kokkutuleku info kooli kodulehelt või tel 4492394.

Surju kool

Tere, kool!

Surju Kool alustas uut kooliaastat 1. septembril piduliku aktuse ja tordisõõmisega.

1. klassis alustasid oma kooliteed 13 sãrasilmset õpilast: Maksym Darmi-nok, Mia-Mirelle Kiviselg, Ranek Kiviselg, Armando Kohv, Tauri Lillemets, Saara Mittenbritt, Gregor Mõlder, Ewa-Liisa Nikolajev, Deisy-Adeele Pea, Kristjan Siigur, Mikk Uustal, Marleen Ves-sik ja Julie Virkus.

4. septembril külastas Rahujooksu raames Surju Kooli rahvusvaheline jooks-jate meeskond. Lapsed tervitasid külalisi omaval-mistatud plakatilega kooli staadionil. Pärast tervi-tusteremooniat joosti ühi-selt ning lapsed said hoida Rahujooksu tõrvikut.

16. septembril oli Maa-ilmakoristuspäev. Surju kooli õpilased ja õpetajad osalesid samuti ühisel tal-gupäeval. Kooliümbrus sai

Surju Kooli 1. klass koos lapsevanematega. Foto: Kalju Sarapu

veelgi puhtamaks. Tasub meeles pidada, et maailm saab paremaks, kui igaüks alustab iseendast ja oma lähiümbrusest.

Ilusat sügise algust ja töökat kooliaastat!

**Ulva Tallo
Ave Kartau**

Koristuspäeval. Foto: Ulva Tallo

Rahujooks Surjus. Foto: Ave Kartau

Kilingi-Nõmme Lasteaed „Krõll”

Kilingi-Nõmme Lasteaia Rebased

Sellest sügisest ei ole Kilingi-Nõmme Lasteaia Krõll enam paljudele tuttavat Sipsikute rühma. Selle asemel on Krõlli läänepoolses otsas esimesel korrusel endises Sipsikute rühmas end hoopis mugavalt sisse seadnud väikesed Rebased.

Sellest aastast kadus lii-trühma vajadus ning selle tõttu vahetas rühm ka nime.

Rebaste rühm koos muusika- ja liikumisõpetajaga

Iga päev teeme me oma käimis-rebasega kõndimise trenni, et juba varsti võtta ette ka üks pikem matk. See matka-plaan nõuab igapäevast ettevalmistust – nagu ka tippSPORTlased ei jõua MMile ilma trennita

Rebaste rühmas on 2-3aastased lapsed, kellest mõned on sirgunud eelmise aasta “Tibupoe-gadest” ja osad on sellest aastast kodudest laste-aeda tulnud. Uurisime natuke ka laste teadmisi rebaste kohta. Lapsed teadsid, et rebane on oranži värvi, lühikese sabaga elukas, kes elab metsas. Sööma

pidid rebased krõpsu ja pähkleid. Aga üks meie kallitel rebastel on laste-aia käia veel nii mõnigi aasta, nii et koolimineku ajaks saavad kõik faktid ja teadmised nii rebaste, kui ka muude loomade kohta juba kindlasti täpsemalt välja uuritud.

**Annika, Tiiu ja Karini
reportaaž
Rebaste-urust**

Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

Rahvusvaheline liikumisenädal tõi rõõmu nii eakatele kui koolinoortele

2014. aastal toimus esimest korda rahvusvahelise liikumisenädala raames SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse eakate ja Gümnaasiumi noorte ühine üritus. Sel korral olid abilis- teks Anne Aasametsa klass, kus õppis ka minu vanem tütar Sairi. Kõik need aastad on koolipoolne asjaaja olnud Pille Kadak kooli tervisenõukogu eestvedajana, kus kohe õppeaasta alguses fikseerime tõenäolise sobiva aja. Käesoleval aastal tulid meiega aega sisustama abiturientid ja õpilased 11. klassist. Õde Rita küpsetas 3 suurt kringlit, Elvi tõi termosega tee ja minu kaaslane Lions klubist Kristiina Välja mängis piknikupaigas Lavi järve ääres meile ukulelet ja kannelt, mille saatel sai tuttavaid laule temaga kaasa laulda. Õde Maie tuli lausa Pärnust töövälisel ajal appi! Kogu personal sagis nendega, kes tahtsid jalutama minna, kes vajasis majas abi ja

ehitajad pidid ka veel selle kõige vahele ära mahtuma ja oma tööd teha saama! Päril segadusterohe päev, kuid õhtuks olid kõik rahunenud ja maja taas rahu.

Loodan, et hoolealused jäid rahule ja noored said kogemuse eakatega toimetamisest. Huvitav oleks teada, palju on Eestis neid kohti, kus 2014. aastal koolide

tervisenõukogude poolt tehtud liikumisenädala traditsioon on hoolimata coviditõketest püsima jäänud?! Olen Kilingi-Nõmme Gümnaasiumile väga tänulik ja loodan, et 2024. aastal saame kümnendat aastat tähistada. Veelkord tänu ja tervist kõigile!

Kristi Sutt

25 aastat tagasi kutsus õde Maie Laigna (vasakul) Lilian Pärnpuu haiglasse toidujagajaks tööle. 21.09.1998 on sõlmitud tööleping, mis kehtib tänaseni. Peale toidujagamise tuleb Lilian edukalt toime ka toidutellimise jm sellega seonduvaga, kui majandusjuhataja puhkuse asendust vajab. Tänu pikaajalistele kolleegidele!

Saarde Kodukohvikute Päev toimus juba kaheksandat korda!

12. augustil toimus Saarde vallas järjekorras kaheksas kodukohvikute ja garaažimüügi päev. Sel aastal võttis osa rekordarv – 26 kodukohvikut ja garaažimüüki. Täname kõiki toredaid kodukohvikute ja garaažimüügi pidajaid! Siin väike pildigalerii sellest toredast päevast. Fotod tegid Kalju Sarapu, Karme Tammist, Krist Sutt, Seleri Sutt ja Sairi Sutt.

Kilingi-Nõmme Klubi

Ala(s)ti

Vanavanemate päev sai täis lusti

10. septembril tähistasime Kilingi-Nõmme klubis vanavanemate päeva. Selleks puhuks oli meile külla tulnud kõigile lastevanematele ja lastele tuntud Lolala. Kes veel ei tea, siis Lolala koosneb kahest muusikust ja lapsevanemast Annast

ja Arianist, kes hakkasid looma õpetlikke lastelaule peale oma tütre sünni. Lolala laulud on lõbusad, õpetlikud ja naljakad. Su laps samal ajal õpib numbreid, kujundeid, tähestikku, libedal jääl ohutut kõndimist, võlusõnu; saab teada,

miks peab kandma helkurit ja palju-palju muud. Tundub, et lastele meeldivad need lihtsad ja õpetlikud laulud, sest klubisse oli kohale tulnud ligi 140 last koos vanavanemate ja vanematega.

Peale kontserti oli või-

malus teha vanavanematele koos lasteaia õpetajatega tore kaart või punuda sõbrapaela. Vanaisadel ja isadel oli võimalus sellel ajal meisterdada koos lastega üks lindude pesakast.

Merike Julle
Kilingi-Nõmme Klubi

Fotod: Kalju Sarapu

Psühholoogiline nõustamine on igaühele

Kas oled kunagi tundnud, et elu viskab Sulle mõnikord päris keerulisi olukordi ette? Ära muretse, Sa pole sellega üks! Mõnikord võivad elu rõõmud ja väljakutsed meid emotsionaalselt rünnata. Kuid neist olukordadest ei pea üksi läbi minema. Psühholoogiline nõustamine aitab Sul endas selgusele jõuda ning uusi väljavaateid leida. Selles artiklis tahan lühidalt rääkida, miks psühholoogilisele nõustamisele võib pöörduda igaüks ning kuidas see võib Sind toetada.

Psühholoog ei ole koll!

Oma töö juures olen kokku puutunud arvamusega, et need inimesed, kes käivad psühholoogilisel nõustamisel, on kuidagi saamatud või "katki".

Tegelikult on psühholoogiline nõustamine mõeldud kõigile, kes soovivad:

- rääkida;
- saada tuge;
- õppida paremini toime tulema elu väljakutsetega jne.

Psühholoogiline nõustamine on usalduslik ja aus vestlus kahe inimese vahel, mille tulemusena on Sul võimalik oma mõtteid ja tundeid jagada ning endas paremini selgusele jõuda. Psühholoogiga peetud vestluse sisu on konfidentsiaalne ning selle sisu jääb minu ja minu poole pöördunud inimese vahele.

Kellele on psühholoogiline nõustamine?

Teemad, millega psühholoogi poole pöörduda, on mitmekesised. Minu arvates saavad minu poole pöörduda enamasti abi mõnes järgnevas punktis:

- **Emotsionaalne tugi:** Psühholoog saab Sind kuulata, toetada ja aidata Sul emotsioonidega toime tulla. See on koht, kus saad rääkida oma muredest ja rõõmudest otse ja vahetult.
- **Uued oskused:** Psühholoog saab aidata Sul õppida uusi oskusi, näiteks kuidas stressiga toime tulla, konflikte

lahendada või suhtlemist paremaks muuta.

- **Eneseareng:** Psühholoogiline nõustamine aitab Sul paremini mõista iseennast, oma unistusi ja eesmärgi. See innustab enesearengut ja enesekindlust.
- **Suhted:** Kui Sul on keerulised suhted: pereliikmete, sõprade või partneriga, siis psühholoog võib aidata Sul neid mõista ja parandada.
- **Stressi vähendamine:** Õpid, kuidas vähendada stressi ja ärevust, et leida rahu ja tasakaal igapäevaelus.

Kuidas saab psühholoogilisele nõustamisele?

Kui oled otsustanud, et soovid proovida psühholoogilist nõustamist, siis registreeru telefonil 5330 6936 või e-posti mtupesapuu@gmail.com.

Minu vastuvõtuajad:

Nõmme 22, Kilingi-Nõmme (II korrus, seminari-ruum) alljärgnevatel

päevadel **kell 9:00-16:00**
5.10.2023; 20.10.2023; 31.10.2023; 17.11.2023; 29.11.2023.

Valla, Surju küla (valilamaja II korrus, nõupidamisruum) alljärgnevatel päevadel **kell 9:00-16:00**
9.10.2023; 25.10.2023; 10.11.2023; 22.11.2023.

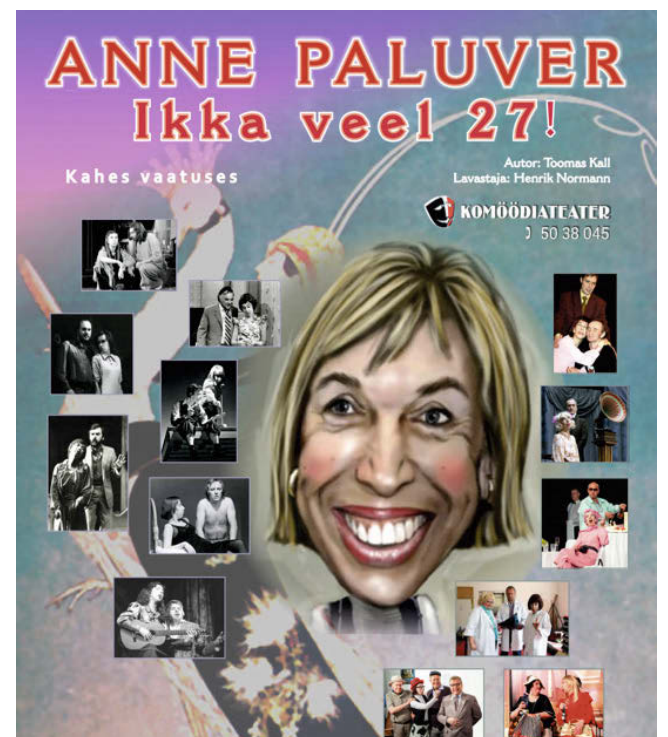
Saarde valla elanikele on nõustamine tasuta. Vastuvõtuajad täienevad jooksvalt.

Ole julge ja otsi abi!

Ära kunagi karda abi otsida, kui tunned, et see võiks Sulle kasuks tulla. Psühholoogiline nõustamine on samm parema elu suunas, mis näitab Sinu tugevust ja soovi enesetäiustamiseks. Ole julge, sest Sinu heaolu on oluline!

Olen valmis kuulama, et Sind toetada ja aidata. Ära jäta seda võimalust kasutamata, sest võimalused on selleks, et neist kinni haarata ja liikuda tasakaalustatud elu suunas.

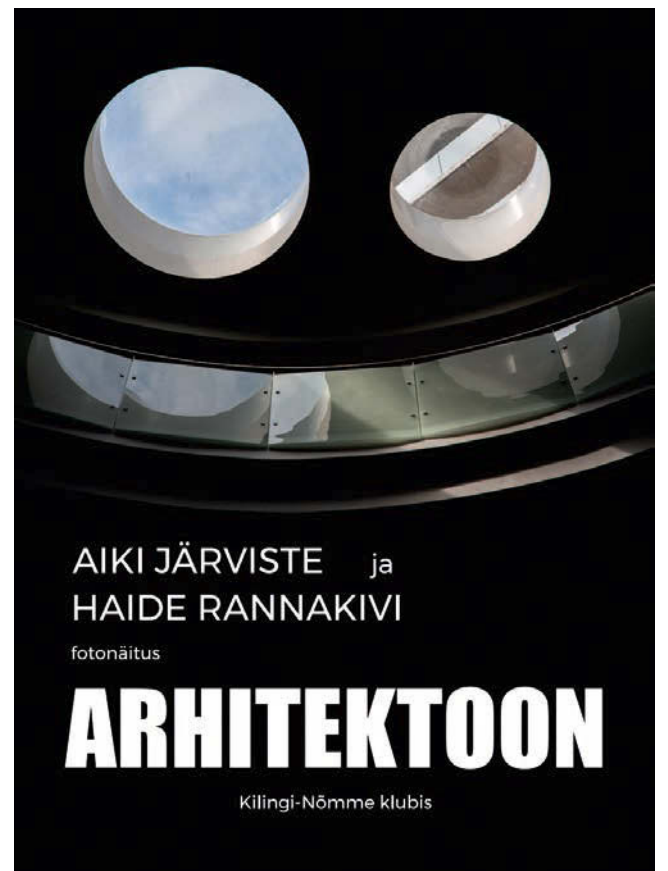
Usun, et minu kogemused ja teadmised võivad Sulle kasulikud olla!

Kilingi-Nõmme klubis
Teisipäeval, 10. oktoobril kell 19.00

Pilet 22 €, pensionär, õpilane 20 €. Piletid müügil Kilingi-Nõmme klubis, Piletilevis, Piletimaailmas

Piletid Piletilevist ja kohapealt. Soodushind: pensionärid, tudengid, õpilased.

EAKATE PÄEV

Kilingi-Nõmme klubis
3. oktoober kell 12.45

Külla tuleb
VOLDEMAR KUSLAP

Austame väärilikke
abielujuubelipaare

Head vallalaanikud, kui teie armsad lähedased on 2023. a. sees tähistanud või tähistamas 50 - 75. aasta pulma-aastapäeva, on see väärt pidulikke tunnustamist! Palun saatke info hiljemalt 24. septembriks e-posti aadressile marina.raid@saarde.ee või helistage telefonil 5324 7231.

BUSSID EAKATE PÄEVA TÄHISTAMISELE VÄLJUJAVAD:
Kanaküla 11:55
Tihemetsa 12:15
Veelike 11:45
Tali 12:00
Laiksaare 12:10
Jäärja 12:00

NB! Vajalik ette registreerimine transpordile kuni 29. septembrini telefonil 5664 9731 või e-maili aadressidel: marina.raid@saarde.ee; merike.maidle@saarde.ee.

Saarde läbi ajaloo prisma

258

September 1962

Abja Kohaliku Majanduse Kombinaadi Kilingi-Nõmme osakond alustas asutustele ja elanikele telliskivi killustiku müüki, kuupmeetri eest küsiti 3,60 rbl.

Tihemetsa Põllumajanduse Mehhaniseerimise Tehnikumi kaugõppes oli võimalik tootmistöö kõrvalt õppida metsa ülestöötamise tehnoloogiks, hüdrotehnikuks, maaparanduse ja põllumajanduse mehhaniseerimise tehnik-mehaanikuks. Esimesena võeti vastu Suurest Isamaasõjast osavõtnud. Sisseastumiseks tuli teha eesti keeles etteütus ja matemaatikas kirjalik ja suuline eksam.

25. septembrist kuni 1. oktoobrini oli Kilingi-

Nõmme Tarbijate Kooperatiivi korraldusel Pärnu tn 29 (praegu 37) maja teisel korrusel villaste kangaste ja valmisriiete näitusmüük, väljas kooperatiivi varude paremik.

29. septembril oli Abja rajooni kompartei aktiivi koosolek, kus kritiseeriti Kilingi-Nõmme Tarbijate Kooperatiivi sööklit, kus oli eelmisel aastal maha kantud 495 rubla eest toidunõusid ja 13. juuni aktiga kanti maha 10 teeklaasi, 3 taldrikut, praepann ja lihamasin. Väljaküla 8.-kl kooli partorg sm Kobin soovis, et prokuratuuri töötajad tuleksid kooli lastega vestlema.

Nõmme sovhoos tõstis esile üliiudulise leiutajate ja ratsionaliseerijate ühingu Nõmme sovhoosi algorga-

nisatsiooni nõukogu esimeest elektrik Karl Vabritit, kes ehitas ait-veskisse uue mehaanilise tõstuki, millest sai säästu 230 rbl aastas.

Sügisestele põllutöödele oodati abikäsi. Kilingi-Nõmme metsamajand saatis Tali kolhoosi appi oma töötajad autode ja traktoritega. Mitsurini-nim kolhoosi abistasid Urissaare ja Laiksaare metskonna ning Kilingi-Nõmme Segatööstuskombinaadi töötajad.

Tihemetsa Põllumajanduse Mehhaniseerimise Tehnikumi parteialgorganisatsiooni sekretär Enno Langepron tegi kokkuvõtte õppe-kasvatustööst ning teatas, et aruandeperioodil sidusid end partei tööga õpetajad Otto Õun, Richard Viirmaa

Kruusaauk LAVI poolt vaadatuna kalmistu kõrval, tagapool SIHVA talu laut

ja Toivo Kirsi. Komnooreks astus 128 õpilast, kokku oli algorgis 311 liiget. Töötas ühiskondlike elukutsete kool, kus noortes kasvatati iseseisvust ja vastutustunnet. Puu-

duseks oli see, et liiga vähe tehnikumi õpetajaid kuulus poliitiliste ja teadusalaste teadmiste levitamise ühinguksse.

30. septembril levis lin-

nas kumu, et keegi Kilingi-Nõmme pensionäridest oli võitnud 3%-lise sisevõidulaenu põhiloosimisega 2500 rbl, kuid polnud teada, kes.

Liigiti kogumine on lihtne – anna jäätmetele uus elu!

Jäätmed pole prügi, vaid ressurss, millest saab valmistada uusi või samaväärseid asju. Kuid see on võimalik vaid siis, kui jäätmed on liigi kaupa eraldatud. Andes oma panuse liigiti kogumisse, hoiad keskkonda, säästad raha prügiveolt ning mõjutad ka teatud toodete hinda tulevikus.

Eesti inimeste kodudes tekib igal aastal ligikaudu 400 kg jäätmeid inimese kohta, millest ringlusse jõuab vaid u 30%. Paraku jõuab suurem osa sorteerimata segaolmejäätmetena prügimäele või põletusahju. Prügimäele jõuavad ka esemed, mida saaks taaskasutada või ümber töödelda. Nii läheb raisku palju väärtuslikku materjali, millest toota uusi asju.

Kodudes tekkivast prügist suure osa moodustavad biojätmed ja pakendid. Biojätmeid eraldi kogudes saab sellest ise oma köögivilja- või lilleaia jaoks kompostmulda teha. Konteineris kogudes tehakse biojätmetest tööstuslikku komposti või biogaasi. Biogaasiga sõidavad näiteks Tallinna bussid, aga sellest saab ka toasooja ja autokütust.

Ka pakendite liigiti kogumine pole tühi vaev. Klaas on tänuväärne materjal, mida saab lõpuult ümber sulatada uuteks klaaspakenditeks. Plastpakenditest saab teatud juhudel samuti uusi pakendeid teha, samuti kasutatakse seda fliisi tootmiseks. Laialdaselt tehakse plastist aga graanuleid, millest hil-

Foto: Julien Pier Belanger, unsplash.com

jem toodetakse elektripistikuid, ehitusmaterjali jms.

Et pakenditest saaks midagi uut teha, peavad need jõudma ülejäänud prügist eraldatuna pakendikonteineritesse. Selleks, et pakendite liigiti kogumine inimestele mugavamaks teha, plaanib riik lähiajal süsteemi uuendada. Eesmärk on, et inimesed saaksid lisaks biojätmetele ka pakendeid ära anda kodu juurest lahkumata. Liigiti kogumisest peaks tekkima selge rahaline sääst.

Kraam kaasa kauplusse!

Aeg-ajalt kodust ravimisahatlit korrastades võime leida aegunud rohtusid. Kindlasti ei tohiks neid visata tualetipotti või olmeprügisse, sest nii satuvad need ained keskkonda. Juba praegu on Läänemeri ravimijääkidega reostunud ning see ohustab vee-elustikku. Vaid hoolsama käitumisega saame sellele pidurit tõmmata.

Kui kodus juhtub mikser või röster katki minema, saab väikese elektroonika (kuni 25x25 cm) viia tagasi suuremasse elektroonikapoodi või kaupluse juures asuvasse elektroonikajäätmete konteinerisse. Samuti on kõigis suuremates toidupoodides ja ostukeskustes olemas kogumiskastid patareide ja väikeste akude jaoks.

Kõik elektroonikaseadmed ja patareid sisaldavad nii väärtuslikke kui ka ohtlikke aineid, mida ühest küljest saaks ringlusse võtta, et nendest uusi asju toota, aga teisalt on need tavaprügi hulka visates suureks ohuks inimestele ja loodusele.

Järgmiseks jäätmejaama!

Oma asjatoimetuste teekonda planeerides tasub läbi käia ka jäätmejaamast. Sinna saab viia vanapaberit ja katkised riided, aga ka vanaelektroonikat ja ohtlikke jäätmeid.

Kui kauplused võtavad vastu vaid väikeelektroonikat, siis jäätmejaama saab tuua lisaks ka vana külmkapi, televiisori, pesumasinat jm suured seadmed, mis üldjuhul võetakse teatud mahus vastu tasuta. Samuti saab nii ära anda kodus tekkivaid ohtlikke jäätmeid: kodukeemiat, värve ja lahusteid, akusid ja leedlampe. Ohtlike jäätmete sattumist keskkonda peab vältima, sest see mõjutab nii pinnase, joogivee kui õhu kvaliteeti.

Ka vanapaberi ja papijätmeid peab neid liigiti koguma. Vanapaberist tehakse joonistus- ja tualettpaberit, liigiti kogutud papist saab jõupaberit ja uusi kartongpakendeid. Ajalehtedest valmivad aga munarestid, uued ajalehed ja soojustusmaterjalid.

Annetaja ja aita!

Tähtis on mees pidada, et KORRALIKUD, TERVED JA PUHTAD ASJAD TASUB ALATI SAATA UUELE RINGILE. Nii aita vältida jäätmeteket ja anna olulise panuse keskkonna heaks. Teisalt võib aga sinu üleliigne kapp, korralik kampsun või terve tehnika olla suureks abiks mõnele teisele inimesele, kes uusi tooteid endale lubada ei saa.

Ja mis veelgi olulisem – enne asja soetamist mõtle, kas sul ikkagi on seda vaja, ja jätta ülearused ostud tegemata. See on kõige parem viis keskkonnahoidu panustamiseks.

Vaata lisaks: kuhuviia.ee

naiskoori
naiskoori
naiskoori

KJ REKEEL

10. juubelikontsert

Aeg ei peatu

21. oktoobril

Pärnu Estonia Resort Hotelli konverentsisaalis

kell 16:00

kaasa teevad
kitarril Marek Talts
klaveril Kalli Vabrit
kontrabassil Mart Nõmm
akordionil Önnela Teearu
viulil Sanni Noormets & Lee Taul

kontsert TASUTA!
TASUTA!

Saarde valla

arengukava avalikud arutelud

ARUTELUD TOIMUVAD:

- 02.10.23 kell 17 Tihemetsa raamatukogus
- 03.10.23 kell 17 Surju Rahvamajas
- 04.10.23 kell 17 Talil Kase tee 1 saalis
- 06.10.23 kell 17 Kilingi-Nõmme Klubis

Saarde valla arengukava ja eelarvestrateegia olid 21.09.2023 Saarde Vallavolikogu istungil esimesel lugemisel. Arengukava materjalid on avalikustatud Saarde valla kodulehel aadressil www.saarde.ee

SPORT

Kohalik discgolfi hooaeg on lõpusirgel

15. septembril lõppes Saarde kinnise discgolfi sarja neljas hooaeg. Aprillist septembrini kestvas sarjas toimus kokku kaheksa etappi. Saarde valla meistriliitlile pretendeerimiseks tuli osaleda vähemalt viiel etapil, millega said hakkama 22 osalejat. Vähemalt korra hooaja jooksul võttis sarjast osa 41 discgolfi harrastajat. Kui meeste vanuseklass välja arvata, siis meistriliitlil suutsid kaitsta kõik möödunud aastased võitjad. Saarde valla 2023 meistrid discgolfis on: mehed – **Sven Koovit**, naised – **Marie Kielas**, noormehed – **Rico Kalde**, neid – **Margaret Klettenberg**, poisid – **Karlis Orm Kangur** ja tüdrukud – **Margot Klettenberg**. Läbi hooaja aitasid auhinna lauda katta AS Kanpol ja DiscSport.ee. Lisaks loositi osalejate vahel igal etapil KANPOL AS 10€ kinkekaart. Kohaliku discgolfi suvehooajale tõmmatakse joon alla 7. oktoobril toimuvate 10. Kilingi-Nõmme lahtiste meistrivõistlustega discgolfis. Eelpoolnimetatud discgolfovõistlustes kuuluvad Saarde Liikumisaasta 2023 rahvaspordisarja. Discgolfi võistlustest osavõtjate vahel loositakse 7. oktoobril Saarde Saunaklubi kuuajased pääsmed kahele Kilingi-Nõmme linna sauna. Võistlustulemused ja põhjalikuma ülevaate Saarde Liikumisaastast leiad Sport Saardes kodulehelt www.sksaarde.ee.

Jätkuvat Liikumisaastat ja meeldejäävaid saunaelamusi!

Toivo Tallo

Meeste esikolmik discgolfi sarja kokkuvõttes – Haivar Kielas, Sven Koovit, Toivo Tallo

Naiste esikolmik – Reine Klettenberg, Marie Kielas, Kätlin Laur

Fotod: Kätlin Laur

Neidude esikolmik – Liis-Marie Kaljur, Margaret Klettenberg, Laura-Liis Kaljur

Noormeeste esikolmik – Aaron Pernits, Rico Kalde, Kaspar Tamm

Eesti Meistrivõistlused klassikalises jõutõstmises

23.–24. septembril Tartus toimunud Eesti meistrivõistlusel esindasid Saarde valda neli meest. Sel aastal naases medaliga Kristjan Puusepp, kes püstitas lamades surumises (185 kg) ja jõutõmbes (295 kg) isiklikud rekordid ning võitis 727,5 kg kogusummaga kolmanda koha. Ülejäänud meie mehed püstitasid igal üksiklal isiklikud rekordid, aga medali võitmiseks sellest ei piisanud. Kolmel korral -83 kg kaaluvate meeste konkurentsipronksise autasu võit-

nud Ringo Vainlo võistles sel aastal kaal raskemate meeste arvestuses. -93 kg kaaluklassi viienda kohaga saavutas ta absoluutarvestuses Saarde meestest parima, 13. koha. Selle võistlusviisi valitsev Eesti noorte meister Elmar Jefimov saavutas täiskasvanute konkurentsiseitsmenda ja võistlusdebüüdi teinud Rocco Kartau kaheksanda koha. Noori juhendab Tanel Buström.

Toivo Tallo

Rocco Kartau, Kristjan Puusepp, Elmar Jefimov

Pärnumaa meistrivõistlused rannavolles

10. septembril Pärnu rannas toimunud Pärnumaa meistrivõistlustel rannavõrkpallis oli Saarde esindatud nelja meespaariga. Geimigi kaotamata võitsid esikoha Sven Saarpere / Karl Maidle. Teise koha saavutasid Tõnis Hendrik Tallo ja Mihkel Nuut. Harri Palm ja Margus Mandel tõukasid poodiumilt Karel Paisi ja Markos Maidle. Saarde volleteami neljas võistluspaar, Meelis Ventsel/Janno Nõmm, jäid jagama 5.-6. kohta.

Tekst ja foto: Toivo Tallo

turniir toimub Kilingi-Nõmme kooli vilistlaste kokkutulekuga samal päeval **OLE KOHAL!** **21.10.2023** Kilingi-Nõmme spordihoones

KORVPALL

Saarde - Häädemeeste - Salacgriva

12:00 Saarde - Häädemeeste
13:30 Häädemeeste - Salacgriva
15:00 Salacgriva - Saarde

18:30 Võimlemisklubi Githa
Vilistlasrühma esinemine

#Saardevald #KING #VKGithavilistlasrühm #korvpall info: www.sksaarde.ee

30. september 2023 kell 12.30 Kilingi-Nõmme spordihoone

KOLME KOOLIMAJA JOOKS

KOLMETEISTKÜMNES

Vanuseklassid ja distantsid

4,75 km: P/T U-8 (2016 ja hiljem)
P/T U-10 (2014-2015)
P/T U-12 (2012-2013)
P/T U-14 (2010-2011)
P/T U-16 (2008-2009)
P/T U-18 (2006-2007)
M/N (2005 - 1984)
M/V/NV (1983 ja varem)

9,5 km: Mehed / Naised

info: www.sksaarde.ee

SAARDE LIIGUMISAASTA 2023

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

ESMASPÄEVITI
ALGUSEGA
KELL 16.00

LASTELE JA NOORTELE
HUVIRING
"SILMA-RING"

RINGI JUHENDAB INDREK (tel.5615 8095)

NÄDALAPÄEV	AEG	RINGI NIMETUS	JUHENDAJA
ESMASPÄEV	14.00-16.30 16.00-...	KERAAMIKARING HUVIRING „SILMA-RING”	RAILI LILLELEHT INDREK ENNUSAAR (tel 5615 8095)
TEISIPÄEV	17.30-19.00	MAASTIKUVIBU	DIMO ORIEHOV TAIVO KOVALEVSKI TAURI KOVALEVSKI
KOLMAPÄEV	16.00-20.00	LAUAMÄNGUD	EIKI LEHEMETS
NELJAPÄEV	14.00-17.00 16.00-18.00 17.30-19.00	PILLI- JA FOLKLOORIRING KÄSITOO- JA LOOMERING MAASTIKUVIBU	KRISTIINA VALJA (tel 5639 1766) MARIN JOHANSON DIMO ORIEHOV TAIVO KOVALEVSKI TAURI KOVALEVSKI
REEDE	16.00-19.00 19.00-20.00	LAUAMÄNGUD SAALIHOKI	EIKI LEHEMETS HARRI KRAMM (tel 5692 9135)
PÜHAPÄEV	13.00-16.00 16.00-18.00 18.00-20.00	MÄNGULINE LIIKUMINE MAASTIKUVIBU VÖRKPALL	ROMET LEETS (tel 551 7574) DIMO ORIEHOV TAIVO KOVALEVSKI TAURI KOVALEVSKI JAAK TALTS, JAAN TOBRO

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

PÜHAPÄEVITI
ALGUSEGA
KELL 13.00

MÄNGULINE
LIIKUMINE LASTELE

ERINEVAD LIIKUMISTEGEVUSED
LASTELE JA NOORTELE!
ELU ON LIIKUMINE JA LIIKUMINE
ON TERVISE ALUS...

SPORTLIKKE TÖÖTUBE VIIB LÄBI
ROMET
(TEL. 551 7574)

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

LOOMERING
LASTELE JA NOORTELE

NELJAPÄEVITI ALGUSEGA
KELL 16.00

Eesmärgiks on arendada noorte
loovust ja
fantaasiavõimet erinevate tegevuste kaudu,
tutvudes mitmete tehnika ja eneseväljenduse
võimalustega.

Loomeringis meisterdatakse, joonistatakse,
kasutatakse looduslike materjale jpm.
KUI ON HUVI, TULE SINAGI!!

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

SAALIHOKI
TREENINGUD

REEDETI ALGUSEGA
KELL 19.00

OOTAME ROHKEARVULIST OSAVÖTTU!

TREENINGUID VIIB LÄBI
MITMEKORDNE EESTI MEISTER
SAALIHOKIS
HARRI KRAMM
(KONTAKTTEL. 5692 9135)

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

PILLI- JA
FOLKLOORIRING

IGAL NELJAPÄEVAL
ALGUSEGA KELL 14.00
(KUI TEISITI KOKKU
EI LEPITA)

ÕPITAKSE MÄNGIMA
VÄIKEKANDLEL JA
UKULELEL,
TUTVUTAKSE EESTI
FOLKLOORIGA

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

LASTE ja NOORTE
KERAAMIKARING
IGAL
ESMASPÄEVAL
KELL 14.00 - 16.30

Õpitakse erinevaid tehnikaid
ning valmistatakse omanäolisi
esemeid!
Oodatud on nii algajad kui ka
varem savitanud!

TEID OOTAB
RAILI

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

KERAAMIKARINGID
TÄISKASVANUTELE

Keraamikaga tegelemine on
tore ja arendav
loominguline elamus.
Usutakse, et tal olevat
ka eriline maandav jõud...

INFO JA REGISTREERIMINE
telefonil 528 0497 RAILI

Kuhu minna meie vallas

September – oktoober 2023 Kilingi-Nõmme
Klubis fotonäitus Arhitektoon

30. september kell 12.30 XIII Kolme koolimaja
jooks, start spordihoone juures

1. oktoober kell 16.00 Kilingi-Nõmme Klubis
lastefilm Lepatriinu ja Must Kass

3. oktoober kell 12.45 Kilingi-Nõmme Klubis
Eakate päeva tähistamine ja väarikate
juubeliabelupaaride tunnustamine. Esineb
Voldemar Kuslap.

5. oktoober kell 10.00 Kilingi-Nõmme Klubis
Hindpere Optika. Silmade kontroll ja prillide
müük

5. oktoober kell 11.00 Surju rahvamajas
Eakate päeva kontsert

5. oktoober kell 17.30 Kilingi-Nõmme Klubis
Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste
riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
mõjude hindamise programmi avalik arutelu

10. oktoober kell 19.00 Kilingi-Nõmme Klubis
etendus „Anne Paluver ikka veel 27!“

14. oktoober kell 18.00 Kilingi-Nõmme
Klubis Saarde valla sünnipäeva kontsert ja
tantsuõhtu ansambliga Väike Mees

15. oktoober kell 10.00 Sügislaat Suveaias

21. oktoober kell 12.00 Kilingi-Nõmme
Spordihoones korvpallivõistlus Saarde –
Häädemeeste – Salacgriva

21. oktoober kell 13.00 Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi vilistlaste kokkutulek

21. oktoober kell 16.00 Pärnu Estonia Resort
Hotelli konverentsisaalis Surju naiskoori
Kirekeel 10. juubelikontsert

Önnitleme!

September

FRIEDRICH TILK	95
HELJO PULK	95
VILMA ISAITŠENKO	94
SALME ARABKAJEVA	90
EHA UIBU	89
VIRVE RUUSOJA	89
HELMİ KALDE	88
EHA VÄGINEN	87
LUULE VASSILJEVA	87
LINDA KAHEST	85
VIRVE PÄÄSUKE	85
EHA PETERS	85
KALJU LUTS	85
MIHKEL LINK	84
REIN VIIMNE	84
HEINO TALTS	84
JAAN PIIRMETS	83
PILLE HEIDE	83
MART KALJURAND	83
LEMBIT SOOSALU	83
ARVO LÄTTE	83
EHA PALMEOS	82
ANTS RAIEND	82
ANTS TAMM	82
MAIMU PIKKUR	82
LAINÉ LOHK	81
ARNE KUUSK	81
VELLO KASK	81
LINDA LEBEDEVA	81
MAIA TOMSON	80
REET PAKKAL	80
MAIE RUUSMANN	75
MARET RÄÄSTAS	75
LEILI MÄGI	75
TIINA SILM	70
REIN ARRO	70
MIHKEL GROSS	70
RAIVO ATTIM	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

IN OTS L9,1 W 012	Suur- rätik		Meie MEP, eesn-ga	Neon	Hollandi sümbol- liili	Väävel	Suur- riik	Seleen	Elmo Nüganeni film aastast 2006	Ante- merid		Tänav Pärnus		Deminu- tiiv lõpp	Hämar ja mahe	...Klas, ...klass	...Aliku (Pärnu jõe algus)
EL-i liikmes- riik	→										Meie MEP Vankri telg	→					
Rooma 50	→		Uus saksa k End laulja	→		Too	→			Meie planeet Nii lad k	→		Ühis- raha Keerd- laul	→			
Lõpp ingl k	→			Luure- org Või ingl k	→			Mi- bemoll Riik Aasias	→		...sak	→			„Mio- mu ... Doonau lisajõgi	→	
							Homerose eepos Valjendus- rikas	→					Linn Lätis Marja- pöösas	→			Jaapani lauletus
Mažoor	→				Poola härä							Pinna- moot Kaardi- mast	→			Henrik Normann Laulja, in+nimi	→
	Dal segno Meie MEP	→		Haigla- tuba	→					Sauna osa							
„... rät- sanik“	→				→		Vorst	→			EL-i liik- mesriik Türgi väepealik	→					EL riigi pealinn
Amper	→		Norra maade- avastaja Politse- kepp	→					USA end 10-võistleja Mere- lind	→					Liivlaste vanem Moistus vene k	→	
Kütuse- kontsern	→				Ühes- tuba Rooma 2	→			Amuuri lähetejõgi Rand Eestis	→			„Siil ...“	→			
													Noot				
Riik Aasias	→			EL-i liikmes- riik	→							...jaam, ...taat, ...teade	→				Täpi- täht
	Uper- kuuti	→					EL-i liikmes- riik	→							Küla Järva- maal	→	

KERAAMIKA ÕPIRING
SURJU RAAMATUKOGUS
alustab 6. hooaega

neljapäeval
5. oktoobril
kell 10.30

Juhendaja-õpetaja keraamik Ene Tapfer - info 56696839,
Surju raamatukogu 4460825

Kilingi-Nõmme klubis

Pühapäeval, 1. oktoobril kell 16.00

Pilet 3 €, perekaardiga 7 € Filmi pikkus 1h 45min.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

05. oktoober alates 10.00

KILINGI-NÕMME

KLUBIS
Etteregistreerimine (kell 8-16)

telefonil 5323 2454

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prilliostjale TASUTA!

Mälestame lahkunuid

EDUARD PAJUNURM
31.03.1928 – 29.08.2023

MATI MÄGI
16.10.1952 – 07.09.2023

ARVI MESI
10.06.1945 – 10.09.2023

TÔNIS OESELG
01.11.1948 – 15.09.2023

HELVI PÄRTEL
27.07.1943 – 27.09.2023

Toimetused ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile janne.elmers@saarde.ee 15. kuupäevaks.